

ZEMLJEMERSKA ULICA SURVEYOR STREET

Sandi Berk

Predvsem v trgih in starih mestnih jedrih najdemo ulice, poimenovane po obrteh oziroma dejavnostih, ki so bile tam osredotočene. V Ljubljani tako najdemo Kamnoseško, Kovaško, Krovsko in Tesarsko ulico, Mesarsko cesto, Lončarsko stezo ter Mizarsko pot. Kasneje so se v industrijski coni Šiška pojavile Kovinarska, Livarska in Strugarska ulica. Leta 1998 smo dobili tudi Zemljemersko ulico.

Navkljub častitljivi tradiciji zemljemerstva – spomnimo se agrimenzorjev iz obdobja antike – je tudi na svetovni ravni zelo malo ulic, ki bi bile posvečene geodetom oziroma zemljemercem. Če se omejimo na angleško govoreči svet, najdemo 'Surveyor Street' v Queanbeyanu pri Canberri in Vynndham Valleyju pri Melbournu (Avstralija), v Bangaloreju (Indija), Pomoni blizu Los Angelesa in Las Vegasu (ZDA), 'Surveyor Road' je v Mississaugi blizu Toronta (Kanada), 'Surveyor Avenue' pa v Simi Valleyju blizu Los Angelesa (ZDA). No, še kakšno bi verjetno našli.

Vsekakor si naša Zemljemerska ulica zasluži pozornost tudi širše javnosti. V maju 2019 je tako izšla lična brošura z naslovom Zemljemerska ulica (slika 1), ki jo je izdala Zveza geodetov Slovenije. Avtor je mag. Janez Slak, za tehnično obdelavo, oblikovanje in tisk pa je poskrbel Geodetski inštitut Slovenije.

V brošuri je podana kratka zgodovina Ljubljane in boja ljubljanskih mestnih oblasti za poimenovanje ljubljanskih ulic v slovenščini ter pestra zgodovina poimenovanj Zemljemerske ulice; od nastanka leta 1896 je ta nosila kar šest različnih imen:

- Kuhnova cesta (1896–1919),
- Vojvode Mišiča cesta (1919–1923),
- Mišičeva cesta (1923–1941),
- Peruškova cesta (1941–1952),
- Šaranovičeva ulica (1952–1998) in
- Zemljemerska ulica (od 1998).

Predstavljene so osebnosti, po katerih je ulica dobivala predhodna imena. Zanimivo je, da je bil že baron Kuhn (slika 2), po katerem je ulica dobila ime ob nastanku leta 1896, precej povezan z našo stroko. Bil je sicer vojak – na koncu feldmaršal in celo vojni minister. A na njegovo pobudo je cesar Franc Jožef odredil ponovno merjenje celotne monarhije in izmera za izdelavo kart v merilu 1 : 25.000, ki jo je izvedel dunajski Vojaški geografski inštitut, je znana tudi kot Kuhnova izmera (nem. Kuhn'sche Landesaufnahme).

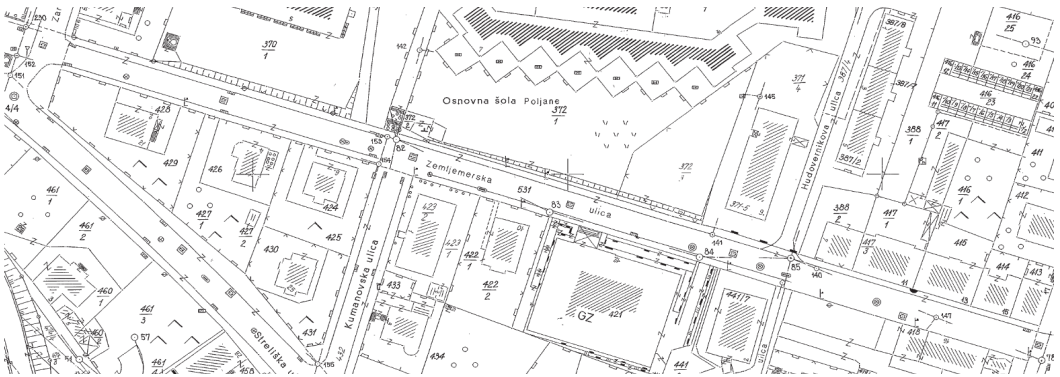

Slika 1: Naslovnica brošure Zemljemerska ulica.

Slika 2: Franc Kuhn baron Kuhnenfeld.

Utemeljitev komisije za poimenovanja in evidentiranja naselij, ulic in stavb v mestni občini Ljubljana za preimenovanje ulice v Zemljemersko je seveda slonela na tem, da sta imeli takrat na njej sedež dve pomembni geodetski inštituciji, in sicer Geodetska uprava Republike Slovenije ter Geodetski zavod Slovenije – oba na naslovu Zemljemerska ulica 12 (slika 3). Slednjega žal ni več.

Slika 3: Geodetski načrt Zemljemske ulice iz leta 1998.

Na koncu brošure je predstavljen profesor Ivan Čuček (slika 4) – edini geodet, po katerem je poimenovana kakšna ljubljanska ulica. Čučkova ulica stoji na območju cestnega razcepa Kozarje in pod pravim kotom seka Tržaško cesto. Čuček je bil redni profesor fotogrametrije na geodetskem oddelku takratne Tehniške fakultete v Ljubljani. V letih 1960–1961 je bil dekan Fakultete za gradbeništvo in geodezijo. Zaslužen je za ustanovitev Inštituta za geodezijo in fotogrametrijo in je bil tudi njegov dolgoletni direktor. Leta 1989 je postal zaslužni profesor Univerze v Ljubljani.

Slika 4: Profesor Ivan Čuček.

Več si lahko seveda preberete v sami brošuri. Na podlagi pripravljenega gradiva je bil izdelan še plakat, ki je razstavljen v avli Geodetske uprave Republike Slovenije na Zemljemski ulici 12, ter film v režiji in montaži Janija Demšarja, ki si ga lahko ogledate na YouTubu (<https://youtu.be/r2u9pQ4z98c>).

Sandi Berk, univ. dipl. inž. geod.
 Geodetska uprava Republike Slovenije
 Zemljemska ulica 12, SI-1000 Ljubljana
 e-naslov: sandi.berk@gov.si